

Aan de leden van de Tweede Kamer
t.a.v. de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid
Per e-mail: cie.jv@tweedekamer.nl

Datum: 9 september 2022

Contactpersoon

Joeri Veen: 06-39837495

Floor van Bakkum: 06-42247874

Onderwerp: commissiedebat kansspelen

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid,

Op 15 september 2022 vindt een Commissiedebat plaats over het kansspelbeleid. Verslavingskunde Nederland, de Nederlandse GGZ, de Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland en het Trimbos-instituut zijn verheugd dat het overgrote deel van uw Kamer onze zorgen deelt over de risico's van kansspelen en bereid is maatregelen te nemen die nodig zijn om de risico's die gepaard gaan met (online) kansspelen verder terug te dringen.

Ter voorbereiding op het Commissiedebat willen wij u graag de volgende aandachtspunten meegeven.

Vermenging

Uit onderzoek van de Kansspelautoriteit blijkt dat aanbieders van loterijen steeds meer online spelelementen toevoegen aan hun aanbod.¹ Dit is een onwenselijke ontwikkeling, waar wij op hebben gewezen, voorafgaand aan de invoering van de Wet Kansspelen op afstand.

Loterijen worden niet beschouwd als risicovolle kansspelen. Om die reden vallen bijvoorbeeld aanbieders van loterijen buiten het reclameverbod voor kanspelaanbieders. Maar door steeds meer online spelelementen toe te voegen, vervaagt het onderscheid tussen risicovolle en minder risicovolle kansspelen.

Voorkomen moet worden dat mensen die willen deelnemen aan een loterij ongevraagd in aanraking komen met meer risicovolle kansspelen. Die kunnen immers leiden tot gokverslaving en andere gokgerelateerde schade, waaronder sociale, financiële en gezondheidsschade. Daarom is het van groot belang dat er zo snel mogelijk een duidelijk signaal komt vanuit de politiek dat deze vermenging ongewenst is, om te voorkomen dat deze trend zich doorzet binnen de branche.

Verantwoordelijkheid van de branche

Aanbieders van online kansspelen hebben een wettelijke verantwoordelijkheid om problematisch gokken te voorkomen. Zij worden geacht tijdig in te grijpen en maatregelen te nemen om spelers te beschermen, bijvoorbeeld door mensen actief te benaderen en door te sturen naar instellingen voor verslavingszorg voor advies of hulp.

¹ <https://kansspelautoriteit.nl/nieuws/2022/juli/ksa-steeds-vaker-vermenging-loterij/>

Recente uitspraken in de media² tonen aan dat de branche onvoldoende verantwoordelijkheid neemt op dit vlak. Over het algemeen grijpen aanbieders van online kansspelen te laat in en zijn ze alleen bereid om in te grijpen en maatregelen te nemen als mensen vervelend of agressief gedrag vertonen richting de aanbieders.

Wij zijn van mening dat het huidige preventiebeleid van aanbieders van online kansspelen niet voldoet. Daarom is het van groot belang dat de minister richtlijnen uitvaardigt om ervoor te zorgen dat aanbieders eerder ingrijpen en een (pro)actiever preventiebeleid gaan voeren. Aanvullend zal, gelet op eerdere ervaringen, een strak handhavingbeleid moeten worden vastgesteld, om het gedrag van de sector te kunnen monitoren en zo nodig snel te kunnen bijsturen. Wij gaan graag in overleg om te komen tot een uniform preventiebeleid conform de laatste inzichten.

Recente ontwikkelingen in cijfers

Volgens het jaarverslag over 2021³ van de Nederlandse Loterij is TOTO Online marktleider van de Nederlandse online casino's. Het bedrijf zag de omzet in 2021 meer dan verdubbelen van 1,4 miljard naar bijna 3 miljard. TOTO Online, dat sinds de legalisering van online gokken steeds populairder is geworden, heeft daarin het grootste aandeel.

Vanuit het perspectief van de branche zijn dit mooie cijfers, maar het betekent ook dat naast de frequentie ook de intensiteit van gokken is gestegen. Hoe intensiever het gokgedrag, hoe hoger de risico's. De alom aanwezige reclames op radio en tv, online en op straat lijken wat dat betreft hun doel te hebben bereikt.

De berichtgeving in de media over mensen die nauwelijks kunnen rondkomen vanwege gestegen kosten van levensonderhoud en energie, baren ons in dat kader extra zorgen, omdat de kans groot is dat nog meer mensen in de problemen komen, als ze met het spaarzame geld dat ze nog te besteden hebben toch verleid worden om online te gokken. Daarom is het van groot belang dat ongerichte reclames voor online gokken zo snel mogelijk worden verboden.

Besluit werving, reclame en verslavingspreventie

Met interesse hebben wij kennisgenomen van het concept besluit tot wijziging van het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen in verband met de inperking van wervings- en reclameactiviteiten voor risicovolle kansspelen, dat op 10 juli 2022 ter internetconsultatie is voorgelegd⁴. Met dit besluit wordt een verbod op ongerichte reclame voor online kansspelen ingevoerd.

In het licht van de doelstellingen van het Nederlandse kansspelbeleid is het niet meer dan logisch om een verbod in te voeren op ongerichte reclames voor online gokken. Wij constateren dat er zowel binnen de samenleving als binnen de politiek brede steun bestaat voor het invoeren van dit verbod.

Sportsponsoring

In dat kader maken wij ons nog wel zorgen over het voorstel voor een (tijdelijke) uitzondering op het verbod voor sportsponsoring tot 2025. Wij constateren een onwenselijke toename van sponsoring van sportclubs en sportieve

² <https://pointer.kro-ncrv.nl/online-gokken-verslaafd>

³ <https://www.nederlandseloterij.nl/jaarstukken>

⁴ <https://www.internetconsultatie.nl/kansspelreclame>

evenementen door aanbieders van online gokken.⁵ Nagenoeg iedere voetbalclub in de Eredivisie wordt gesponsord door aanbieders van online kansspelen.⁶ Hetzelfde geldt voor de meeste clubs in de eerste divisie. Ook breidt de sponsoring zicht uit naar andere sporten zoals darts toernooien en kickboks evenementen en amateurclubs.⁷

Op deze manier gebruiken de aanbieders van online gokken de sportwereld om hun naam te vestigen. Sportsponsoring door aanbieders van online gokken draagt bij aan de verdere normalisering en maatschappelijke acceptatie van online gokken. Daarnaast gebruikt de sector dezelfde argumenten bij sportsponsoring als bij ongerichte reclame. Zo stelde een online aanbieder onlangs nog dat door middel van dit soort sponsordeals het Nederlandse voetbal wordt gesteund en dat spelers hierdoor naar het legale, verantwoorde en veilige aanbod van kansspelen worden geleid. Hierdoor komen kwetsbare groepen en jongeren alsnog in aanraking met (online) gokken en wordt de sportsector, die van groot belang is voor de gezondheidsbevordering, direct gekoppeld aan een sector die buitengewoon schadelijk is voor de (mentale) gezondheid.

Recent hebben veel sportclubs sponsorcontracten gesloten met aanbieders van online kansspelen. Op grond daarvan is het niet realistisch om sportsponsoring per januari 2023 te verbieden. Wij vragen ons alleen wel af tegen welke prijs de sport moet worden gesponsord en of het wenselijk en noodzakelijk is een uitzondering van twee jaar te maken voor sportsponsoring.

Een verbod op sportsponsoring per januari 2024 biedt sportclubs voldoende ruimte om op zoek te gaan naar andere sponsors. Zodoende kan worden voorkomen dat aanbieders van online gokken deze sportclubs de komende jaren blijven gebruiken als uithangbord en hiermee geeft uw Kamer ook een krachtig en eenduidig signaal af richting de samenleving dat alle vormen van ongerichte reclame voor online kansspelen ongewenst zijn.

Wat ons betreft ligt een meer sturende aanpak van de minister voor Rechtsbescherming, bij voorkeur in samenwerking met de minister van VWS, voor de hand, zodat de afhankelijkheid van sportclubs van sponsoring door de gokindustrie, maar bijvoorbeeld ook door de alcohol- en suikerindustrie, stapsgewijs kan worden verminderd. Dit past ook binnen de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord (Gezond en Actief Leven Akkoord).

Uiteraard zijn wij bereid om met u in gesprek te gaan om onze punten nader toe te lichten.

mevrouw drs. V.J.W.C. Esman-Peeters
directeur de Nederlandse ggz



⁵ <https://www.sportnext.nl/sponsoring/deze-gokbedrijven-zijn-actief-in-de-nederlandse-sportwereld/>

⁶ <https://www.denederlandseggz.nl/nieuws/2022/nederlandse-ggz-niet-blij-met-sponsordeal-ajax-en-onlinegokbedrijf-unibet>

⁷ <https://www.bnnvara.nl/kassa/artikelen/profvoetbalclubs-in-de-eredivisie-als-uithangbord-voor-gokbedrijven>

de heer drs. H.J. van der Hoek
voorzitter Raad van Bestuur Trimbo's-instituut



de heer G.J.W.C.M. Tibosch
voorzitter Verslavingskunde Nederland



de heer drs. P.C.T.J. Vossenbergh
voorzitter Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland
verslavingsarts KNMG / arts M&G

